

PRENUMERATA.

Kurier Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatki poranne przyjmowana być nie może.

KURIER WARSZAWSKI

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz, garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumerata przyjmują kanton codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z po-

Table with astronomical data: Dnia, Ozwartek, Piątek, Sobota, Wschód słońca, Zachód, Długość dnia, Ubyło, Wschód księżyca, Zachód, Wysokość wody, Działo o godzinie.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517. W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Hausenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.

Ateny 6-go listopada. (Tel. pr. Kur. War.) — Król grecki odjechał na pogrzeb Cesarza Aleksandra III-go do Petersburga.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dzisiaj Zytomira, jutro Sędziwoja. Zgromadzenia: Sesja starszych zgromadzenia ciesielskiego. Sala magistratu — 5 po południu. — Posiedzenie członków wydziału wsparcia Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm., 62—5 1/2 po południu.) — Po-

W zakładzie starców obecnie przebywa 360 osób (109 mężczyzn i 251 kobiet).

Prof. Józef Nussbaum ze Lwowa przybył na kilka dni do naszego miasta.

Gazeta Polska donosi, iż w d. 2-im b. m. w Grodnie odbył się obrzęd zaślubin znakomitej powieściopisarki, Elizy Orzeszkowej z p. Stanisławem Nahorskim.

Z literatury.

Zakomunikowany nam świeżo zeszyt IV-ty zbioru praw Królestwa Polskiego, wyd. Stefana Godlewskiego, obejmujący prawa opublikowane w 4-ym kwartale r. 1893-go, zawiera pomiędzy innymi: ratyfikowaną w r. z. międzynarodową konwencję sanitarną, ustawę normalną towarzystw wyścigowych, ustawę normalną towarzystw sportu kłusaków, zmiany w przepisach określających stosunki Banku państwa do kolei w przedmiocie wydawania pożyczek na zastaw ładunków zbożowych; ustawę Towarzystwa lekarskiego w Suwałkach; przepisy co do korzystania przez urzędników kolei i ich rodziny z biletów bezpłatnych, lub za zniżoną opłatą; przepisy co do sposobu rewidowania przez instytucje celne i ocenia biletów kredytowych russkich etc. etc.

Ogółem w książce tej mieści się 35 nowoopublikowanych praw.

Odczyty. W d. 29-ym b. m. rozpocznie się serja odczytów na rzecz warszawskiego Towarzystwa dobroczynności.

Kolejno mówić będą pp.: J. I. Boguski, Ignacy Dąbrowski, Walery Gostomski, Józef Kenig, Władysław Natanson, Józef Siemiradzki i Ksawery Sporyński.

Wystawa wywozowa.

Z ważną dla przemysłowców warszawskich odczwą wystąpił zarząd kolei rjazańsko-uralskiej do tutejszego oddziału Towarzystwa popierania russkiego przemysłu i handlu.

W odczwie tej zarząd wspomnianej kolei zwraca uwagę na ważność miasta Saratowa, jako rynku zbytu dla wyrobów tutejszych, dowodząc, że z Saratowa mogłyby one rozchodzić się daleko na Wschód.

Zarząd kolei zachęca więc przemysłowców warszawskich do urządzania stałych lub tymczasowych wystaw wyrobów swoich w Saratowie, aby tamtejsi odbiorcy mogli poznać je zblizka, a następnie wchodzić w stosunki bezpośrednie z wytwórcami.

Co ważniejsza, zarząd kolei rjazańsko-uralskiej nie poprzestaje na samej tylko zachęcie, ale owszem ofiarowuje odstąpić obok swojego toru, tak w Saratowie, jak na każdej innej stacji, bezpłatnie plac tak wielki, aby można wznieść na nim budynek wystawowy.

Sekcja handlowa, której odczwę tę oddano, uchwaliła podziękować zarządowi kolei za jego uprzejmą propozycję, oraz zwrócić uwagę jego na istniejącą w Warszawie stałą wystawę prób i wzorów, która zapewne sprawa ta się zajmie.

Sądzimy jednakże, że przemysłowcy warszawscy na takim załatwieniu sprawy nie poprzestaną.

Wprawdzie nadesłanie podobnej odczwę świadczy, że wyrobów tutejszych mają jeszcze dobrą opinię nad wolga, mimo to jednakże w interesie wywozu należałoby propozycję kolei rjazańsko-uralskiej zająć się pilniej i z ofiarnością skorzystać.

Przypomnieć tu należy, że przemysłowcy niemieccy urządzali wystawy wyrobów swoich na okrętach, które zawijając kolejno do rozmaitych portów pozaeuropejskich, wszędzie przemysł niemiecki zachwalały.

Połączone to było z milionowymi kosztami, a jednak przemysłowcy niemieccy nie żalowali pienię-

dzy na reklamę i dzięki temu zarobili na tem do brze.

Te więcej zatem nie wypada lekceważyć propozycji kolei rjazańsko-uralskiej, skoro ta wystawie wyrobów warszawskich pomoc ofiarowuje.

Wobec tego sprawa odczwę owej kolei powinna znaleźć się na porządku dziennym najbliższego posiedzenia sekcji rzemieślniczej, której członków wywóz towarów najwięcej interesuje.

Ale przed zwołaniem posiedzenia przyjdum sekcji powinno uprosić kogoś, co zna stosunki handlowe nadwołżańskie, do opracowania referatu, pouczającego, jakie wyroby rzemieślnicze zbyt tam znajdują i jakie mogłyby być tam jeszcze wysyłane.

Wskazówka taka jest niezbędnie potrzebna, aby nie posyłać na wystawę wyrobów takich, co do których wiadomo, że nikt ich tam nie kupi.

Następnie referat powinien pouczyć, czy wystawie urzędzie warto i jaka, w jaki sposób ją urządzać, z jakimi kosztami połączone byłoby to przedsiębiorstwo i w jaki sposób koszty te pokryćby można.

Nie wątpimy, że gdyby przyjdum sekcji w danym razie opracowało racjonalny projekt przedsiębiorstwa wystawowego, łatwo znalazłoby się grono przemysłowców i rzemieślników, którzyby sumę potrzebną złożyli w tem przekonaniu, że zamówienia, dzięki wystawie otrzymane, koszty jej wynagrodzą i przyczynią się do zwiększenia wywozu ich wyrobów.

Urządzenie tej wystawy pod egidą Towarzystwa popierania russkiego przemysłu i handlu byłoby tem więcej pożądane, że rozmaici spekulanci oddawna dyskredytują wyroby warszawskie na rynkach wschodnich; za pomocą wystawy zbiorowej jedynie dobrzych wyrobów możnaby więc odbiorców tamtejszych przekonać, że złe wyroby kupowali od spekulantów, którym nie o wyrobienie firmy, lecz tylko o szybkie zzbogacenie się chodziło.

Proponowana wystawa zbiorowa cel swój niezawadnie osiągnie.

Podjęciem tej sprawy sekcja rzemieślnicza zainteresuje cały ogół rzemieślników, albowiem stwierdzi, że istnienie jej może im przynieść korzyść materialną.

Należy jednakże projekt tak przygotować, aby nie tracił wiele czasu na rozprawach przedwstępnych, jak to zwykle na posiedzeniach tej sekcji bywa.

Obrady plantacyjne.

Po kilkutygodniowej przerwie odbyło się wczoraj posiedzenie członków komitetu opieki nad plantacjami miejskimi pod przewodnictwem dra Karola Jurkiewicza.

Z ważniejszych uchwał powzięto następujące: W myśl dawniej zdecydowanego planu budowy szklarni dla roślin w ogrodzie Saskim i na Koszykach, postanowiono wszystkie roboty powierzyć przedsiębiorcom za cenę z góry umówioną.

W myśl życzenia p. prezydenta miasta, polecone zostało, aby z plantacji miejskich było wydane 400 drzewek do rozporządzenia dozoru ementarza brudzińskiego.

Sadzenie krzewów w nowym parku Ujazdowskim ma się odbywać do późnej jesieni, a ukończone być powinno na wiosnę r. p.

Z innych robót, jakie jeszcze w bieżącej jesieni przed spadnięciem śniegów będą wykonane, wyliczone następujące:

Zakrzewienie szaleatów na placu Wareckim i przed dworcem kolei wiedeńskiej.

Sadzenie drzewek na nowych skwerach przy ulicy Dzikiej i na placu Krasińskich.

Urządzenie całkiem nowych dwóch skwerów na Pradze.

Roboty w ogrodzie Krasińskich prowadzone są bez przerwy i nie ustaną aż do wyczerpania funduszu, jaki na r. b. został przeznaczony.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Według zamieszczonego w Warsz. Dniwn. sprawozdania z przebiegu epidemii cholery w gubernjach Królestwa Polskiego, w obrębie gubernji warszawskiej, w ciągu dni 21 i 22 października w powiecie warszawskim wyzdrowiały 2 osoby, pozostało chorych 5. W obrębie gubernji piotrkowskiej w ciągu dni 30 i 31 października zachorowały 4 osoby, wyzdrowiały 2, zmarło 6, pozostało chorych 5.

Wyznaczona na wczoraj w III-im wydziale cywilnym sądu okręgowego tutejszego znana czytelnikom naszymi sprawa pp. Płaskowskiego i Łaszczyńskiego o własność Kurjera Siciatecznego została odroczone z powodu nie stawienia się obrońcy p. Łaszczyńskiego, adw. przys. Urbanowskiego oraz skutkiem złożenia przez tegoż p. Łaszczyńskiego nowych dokumentów na ręce adw. przys. Weidla, obrońcy p. Płaskowskiego.

Wczoraj, o godz. 5 1/2 po południu, w warszawskim Towarzystwie dobroczynności, odbyło się posiedzenie wydziału gospodarczego. Zatwierdzono dla zakładów; zdecydowano wypłatę należności za roboty w zakładzie starców i zatwierdzono rachunki bieżące. Zaproszony został p. Władysław Lutyński na członka wydziału pomienionego.

Po przyjęciu typu słupków do ogrodzenia skwerów, komitet zdecydował jeszcze nabycie za sumę kilkuset rubli cebulek różnych kwiatów dla wiosennego ubrania kwiatników w ogrodach i na skwerach.

Wreszcie w końcu posiedzenia obradowano nad wnioskiem, a raczej ofertą p. Piędzickiego, który, widząc, że skwer na placu Wareckim z przyczyny braku ogrodzenia jest niszczone, wyraził życzenie ogrodzić ów skwer swoim kosztem.

Komitet zgodził się na ofiarę p. Piędzickiego, pod warunkiem wszakże, aby ogrodzenie odpowiadało w zupełności podobnemu, jakie istnieje na Krakowskim Przedmieściu.

== Wykopaliska.

Znany popularyzator wiedzy, zarazem archeolog p. Erazm Majewski, od trzech lat zajmuje się poszukiwaniami na cmentarzyskach i kurhanach w różnych miejscowościach Królestwa.

Poszukiwania już w ciągu tego krótkiego względnie czasu, wydały owoce nadspodziewanie obfite, p. M. bowiem odnalazł ogółem przeszło tysiąc grocików krzemienianych oraz znaczną ilość toporków, urn, łzawnic, ozdób kobiecych i t. p.

Najwięcej zabytków dostarczył powiat opoczyński.

Zabytki po uporządkowaniu zupełnie mają być wystawione na widok publiczny.

== Kradzieże.

Z wozu A. Maliniaka, zamieszkałego pod № 46-ym przy ul. Długiej, w przejeździe przez ul. Rymarską skradziono skrzynkę z towarami skórzany, przeważnie portmonetkami, wartości przeszło 300 rs. — Michalina Szlaska, mieszkanka Radzyna, jadąc nocy wczorajszej koleją terespolską, usnęła; podczas przybycia do Warszawy spostrzegła, iż w czasie snu torba podróżna została splądrowana, a mianowicie wyciągnięto z niej chusteczkę koronkową, wartości 40 rs. i portmonetkę, zawierającą 13 banknotów po 10 rs. każdy. — Pod № 20-ym przy ul. Elektoralskiej skradziono ze strychu bieliznę, należącą do lekarza miejskiego, dra Fabjana. — W kościele św. Krzyża podczas nabożeństwa Filipowi Święcieckiemu skradziono zegarek złoty o jednej kopercie, staroświecki, ze złotym cyferblatem, wartości przeszło 100 rs. — Ze stajni Mateusza Sobczyńskiego na przedmieściu Koło, po wylamaniu zamków i trzech klódek, uprowadzono parę koni, mianowicie: wałacha kasztanowatego i klacz gniada, razem wartości 200 rs.; furman śpiący w stajni, Andrzej Czapiński, będąc mocno pijany, wcale się nie obudził. — Zamieszkałej pod № 61-ym przy ul. Chmielnej Joannie Bakowej skradziono w przejściu przez ul. Przechodnią portmonetkę; złodziejka, Symba Dżamentowa, została przytrzymana.

== Kradzież roweru.

Jeszcze w lipcu r. b. mieszkańcowi Warszawy, p. Ignacemu Derkowskiemu, podczas odpoczynku w karczmie Kudakowskiego za rogatką mokotowską, skradziono rower.

W tych dniach 16-letni syn kolonisty, Adam Witarek, w pobliżu tejże karczmy wprowadził się w jazdę na rowerze, który, jak się wykryło, skradł p. D. i ukrył w stodole.

Maszynę zwrócono właścicielowi, przywłaszczyciela zaś połączono do odpowiedzialności sądowej.

== Zniknięcia.

Trzeci dzień minął od zniknięcia Antoniego Pieniżka, zamieszkałego pod № 26-ym przy ul. Mokotowskiej.

Pomimo usilnych poszukiwań na ślad zaginionego nie nabrałono.

Podobnie zniknęła bez wieści Katarzyna Dawczyńska, licząca 78 lat wieku, mieszkanka Radzyna, przybyła do córki.

Dawczyńska w ubiegłą niedzielę udała się do kościoła św. Anny i od tej pory nie wróciła.

Wreszcie z pod № 140-go na Pradze zaginął 6-letni Błażej Tympiński, syn sklepikarza, bawiący się na podwórzu.

Małec jest już od pięciu dni bezskutecznie poszukiwany.

Z Łomży, od p. Pauliny Injarskiej, otrzymujemy list z prośbą o oznaczenie faktów następujących:

Mąż pani L. Jan, 70-letni ogrodnik, wyjechał z Czyżewa do Warszawy d. 1-go marca r. b., z zamiarem starania się o posadę ogrodnika w ogrodzie Saskim.

I. dotychczas nie dał o sobie żadnej wiadomości, poszukiwania zaś, dokonywane przez żonę, nie przyniosły żadnego rezultatu.

Może który z czytelników naszych udzieli p. Injarskiej wiadomości o mężu?...

== Przy pracy.

Pracujący przy przeładowywaniu belek z gabarów, Florentyn Piszowski, przez własną nieostrożność został przygnieciony znacznym ciężarem.

Chorego, z dwoma złamaniami żebrami, odwieziono do szpitala.

== W obłądnie.

W dniu wczorajszym pod № 37-ym przy ul. Smoczej Fajga Wawolierowa, licząca 32 lata wieku, dostała raptownie ataku obłądki.

Widząc to mąż, pośpiesznie udał się po lekarza.

Zanim jednak lekarz przyszedł, obłąkana otworzyła okno i z drugiego piętra wyskoczyła.

Wawolierową, z dotkliwymi obrażeniami na całym ciele, odwieziono do szpitala starozakonnych.

== Nieostrożna jazda.

Wczoraj po południu Wojciech Marcinkiewicz, kolonista z Trojanowa, przejechał 9-letnią Ryfkę Kaluszynerównę, zamieszkałą pod № 27-ym przy ul. Żelaznej.

Dziewczynka uległa złamaniu prawej nogi.

Jakiś jeździec konny, który zdołał bezkarnie umknąć, przewrócił podczas wyciągniętego klusa na ul. Okopowej Wincentyne Majchrowską, mieszkankę Ochoty.

Majchrowska złamała rękę i zraniła się w głowę.

== Śmierć z zaccadzenia.

Wspominaliśmy niedawno o zaccadzeniu 7-miu osób w mieszkaniu Bronisława Samkowskiego na Woli.

Wszystkich zdolano na razie uratować, lecz dwie dziewczynki, bliźnięta ośmioletnie, zapadły w groźną chorobę mózgową.

Jedną z dziewczątek nocy wczorajszej, a druga wczoraj w południe, zmarły.

+ Wieści z kraju.

W kościele katedralnym w Lublinie ma być wmurowana tablica pamiątkowa ku uczczeniu ś. p. Jana Janiszewskiego, adwokata, prezesa tamtejszego Towarzystwa kredytowego miejskiego.

Wykonanie tablicy marmurowej powierzono panu Timme.

Tydzień donosi, że jest nadzieja, iż już na wiosnę giełda zbożowa z Gliwic na Szląsku pruskim przeniesiona będzie do Sosnowic.

Spodziewają się, że zmiana ta wpłynie na ożywienie handlu zbożowego w Sosnowicach.

Jak wysokich cen dosięgają place w Częstochowie, dowodzi odbyta świeżo licytacja nieruchomości miejskiej na rogu ul. Celnej.

Plac ten pusty, dość oddalony od środka miasta, obejmujący obszar nieduży, oszacowany został przed rokiem na 861 rs.

Do licytacji stanęło aż 21 konkurentów, nabył go zaś kapitalista Berser za 2554 rs.

Projekt zaprowadzenia telefonu pomiędzy Łodzią a Tomaszowem rawskim został już zatwierdzony i wkrótce nowa komunikacja pomiędzy temi dwoma miastami fabrycznemi zostanie otwarta.

Projekt powstał przed dwoma laty.

W r. 1892-im obywatel tomaszowski, p. Władysław Coch, z uwagi na codzienne stosunki Tomaszowa z Łodzią, zwrócił się do Towarzystwa *Bella-Telefon-Compagnie* z projektem połączenia telefonicznego obu tych miast.

Towarzystwo oświadczyło, że telefon zaprowadzi, skoro zgłosi się najmniej sześciu abonentów, opłacających po 300 rs. rocznie.

Już d. 20-go kwietnia 1892-go r. na abonentów takich zapisali się fabrykanci: F. Deutsch, bracia Fürstenwald i Moritz Piesch.

Długotrwała choroba, a następnie śmierć inicjatora opóźniły urzeczywistnienie projektu.

Dopiero w r. b. do liczby dawnych abonentów przyłączyli się pp.: Dobranicki, A. Reichman oraz firma Melchior i Grossman, w skutek czego umowa z Towarzystwem telefonów Bella doszła do skutku.

Piotrkowscy członkowie prowincjonalni warszawskiego Towarzystwa cyklistów na konsula swojego wybrali p. Mirosława Dobrzańskiego, w miejsce ś. p. Bronisława Dąbrowskiego.

Rok bieżący fatalnym jest dla myśliwych, bo zajęcy mało.

Na polowaniu w Złotym Potoku w 17 strzelb, mimo naganki, ubito zaledwie 12 zajęcy.

A przecież w majątku tym oddawna opiekowano się zwierzyną.

Celem uczczenia b. prezesa piotrkowskiej dyrekcji szczegółowej Towarzystwa kredytowego ziemskiego, p. Bolesława Skórzewskiego, który obecnie przenosi się do Warszawy jako radca komitetu, w Piotrkowie urządzono ucztę składkową.

Wzięło w niej udział około 80-iu osób, przeważnie stowarzyszonych.

+ Kradzieże.

Z Bzina donoszą, iż od niejakiego czasu grasuje tam zuchwała banda złodziejów.

P. Wasilewskiemu z Bzinka Fabrycznego skradziono 250 rs., garderobę i t. p.

W kilka dni później z mieszkania piekarza, p. Węgrzyckiego w Bzinie, złodzieje skradli szkatułkę z drobną monetą i garderobę.

Nazajutrz ze stajni tegoż p. W. wyprowadzili parę koni, lecz spłoszeni, umknęli, pozostawiając konie na podwórzu.

+ Wypadek z bronią.

W Chelmie zdarzył się smutny wypadek, spowodowany nieostrożnym obchodzeniem się z bronią.

Oglądając rewolwer nabyty, Nasierowski, uczeń szkoły technicznej, spowodował wystrzał.

Kula trafiła jego kolegę, Piaseckiego, który padł martwy na miejscu.

+ Pożar.

W nocy d. 27-go z m., we wsi Popkowicach, w gub. lubelskiej, zgorzało kilka zagrod włościańskich.

Ogień trwał do godz. 10-ej wieczorem dnia następnego, ustał zaś tylko dzięki zmianie kierunku wiatru w stronę niezabudowaną.

Włościanie mówią, że ogień był podłożony.

Przyczyny pożaru śledztwo dotąd nie wykryło.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 8-go listopada, o godz. 9-ej zrana, w byłych barakach rekruckich na Pradze, w obecności komisji poborowej wojskowej, odbywać się będzie superrewizja i oględziny popisowych, zapisanych do dodatkowych list A, podlegających naznaczeniu do wojska bez losowania i B, korzystających z ulg do obecnego powołania, z cyrkulów policyjnych: czwartego, siódmego i dziewiątego; d. 8-go b. m. także superrewizja i oględziny popisowych z cyrkulów policyjnych: czwartego, siódmego i dziewiątego.

— D. 8-go listopada, o godz. 1-ej po południu, w lokalu zarządu Towarzystwa przy alei Ujazdowskiej № 29, odbędzie się dziesiąte zgromadzenie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa wielkich pieców i zakładów ostrowieckich. Porządek dzienny obejmuje: sprawozdanie zarządu i bilans, budżet rozchodów i plan działalności na r. p., wybory. W razie niedojścia do skutku tego zebrania, odroczone ono zostanie do d. 22-go listopada.

— D. 8-go listopada, w rządzie gubernjalnym płockim, odbędzie się licytacja na dostawę w r. p. i 1896-ym drzewa i węgli kamiennych dla więzień płockich od ceny rs. 6 za sążeń drzewa i 20 kop. za pud węgla kamiennych; wadium wynosi rs. 535.

— D. 8-go listopada, o godz. 12-ej w południe, w wydziale wykonawczym centralnego urzędu pocztowego w Warszawie, odbędzie się licytacja na dostawę materiałów do opakowania.

— D. 8-go i 19-go listopada, w kasie miejskiej w Gostyninie, odbędzie się licytacje na sprzedaż drzewa z leśnictwa gostynińskiego, w gubernji warszawskiej, w ilości 8-miu partyj od rs. 22,010.

NEKROLOGJA.

+ W dniu 8-ym listopada r. b., to jest we czwartek, o godzinie 8-ej zrana, w kościele powązkowskim odprawioną zostanie msza święta za dusze ś. p. **rodziny Napolskich**, a to z legatu przez niegdy Andrzeja Apolinarego Napolskiego uczynionego; o czem rektor kościoła powązkowskiego interesowanych zawiadamia. 1291

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę ukochanej matce naszej,

ś. p. Albinie Puchała,

składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

5142

Dzieci.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Petersburg 6-go listopada. (Tel. pr. K. W.) — Tutejsza Gazeta teatralna otrzymała doniesienie z Bremy, że Mira Hellerówna wyjechała we wtorek w południe do Nowego Jorku na pokładzie statku Lloyd'a północno-niemieckiego „Adler”.

PROJEKTY PODATKOWE.

Berlin 6-go listopada. (Tel. pryw. K. W.) — Dowiadujemy się z autentycznego źródła, iż rząd odhania się odrzucenia przez parlament projektów podatkowych, zwłaszcza zaś podatku tytoniowego. Ponieważ parlament ma odrazę do nowych podatków pośrednich, jest przeto rzeczą bardzo wątpliwą, czy projekt reformy finansów rzeszy będzie napowrót wniesiony. Sekretarz stanu w rzeszy, hr. Posadowski, powątpiewa o powodzeniu całej kampanji.

WYPRAWA DO MADAGASKARU.

Tulon 6-go listopada. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wsadzanie na okręty korpusu dwudziestotysięcznego przeznaczanego do Madagaskaru, rozpoczęło się.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

London 6-go listopada. (Tel. pr. K. W.) — O zwycięstwie japończyków pod Feng-huang-czen (w Mandzurji) nadchodzą ciągle nowe szczegóły. Japończycy odebrali chińczykom 52 armat z 20,000 naboju, tudzież 1,500 karabinów z dwoma milionami ładunków. Marszałek Yamagata zamianował pułkownika Komurę gubernatorem cywilnym Andon. Wojska japońskie płącą w Mandzurji za wszystkie gotówką, skutkiem czego ludność, plądrowana dotąd niemiłosiernie przez chińczyków, życzliwie ich wita i znosi wszystkie zapasy.

Paryż 6-go listopada. (Tel. pr. Kur. War.) — Poseł chiński ubiega się w Paryżu i Londynie o interwencję.

Cieszyn 6-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.) — W kopalniach szląskich strejkuje 4,000 robotników.

Sofja 6-go listopada. (Tel. pr. Kur. War.) — Sobranje uchwaliło wotum zaufania dla rządu 134 głosami przeciw 10.

Wiadomości zagraniczne.

Wiedeń, 4-go listopada. (Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.) **(Złoty cielec. — Balon. — Surowica. — Żyraty.)** Bardzo wesołe a bardzo poważne nastąpiły czasy: epidemja tańca około złotego cielca staje się znowu powszechną; codziennie przybywają światu miliony, światu, to znaczy...

czy ludziom, którzy na wszystkich giełdach w całej Europie papiery kupują i sprzedają. Ogólna haussa wywołuje gorączkę, wesołe *delirium*, najulubieńszą lekturą i w Wiedniu stały się białe bibułki angielskie, na których są kursy notowane; wszystkie warstwy społeczne, wszystkie kluby utrzymują ciągłą konwersację z giełdą, galopem pędzą, telefony grają, powozy przed giełdą zajeżdżają i siedzące w nich damy wywoływać sobie każą agentów, swoich agentów.

Tragiczny bohater i czupurna naiwna kupują, sprzedają, lokują kapitały swoje. Peszt prześciga jeszcze Wiedeń w śmiałości i w zapale, walcem i czardaszem przesycone powietrze w świątyniach mamony. Ten wzlot ceny papierów różni się jednak tem od wzlotów epok dawniejszych, że zapęd odbywa się na bezpiecznej podstawie, nie ma na giełdzie papierów fikcyjnych, opartych na fikcyjnych przedsiębiorstwach, a potem nie sięga ten wzlot przecież do takich wyżyn, gdzie powstaje zawrót głowy i zaczyna brakować oddechu, zkadż zatem dawniej aeronauci spekulacji na łeb spadali, łamali karki i nogi.

Papiery, które haussują, są prawdziwemi wartościami, skoro na czele stoja renty państwowe, akcje kolejowe, akcje największych banków i przedsiębiorstw przemysłowych, zupełnie pewnych. Oczywiście, wlot może ustać, kursy zaczną znowu spadać, ale prócz szalonych ryzykantów, których zawsze nie braknie, inni trzeźwiejsi tancerze liczą na to, że jeżeli chybią wielkie zyski, jeżeli zbiór owoców może burza popsuć, to przecież pnie drzew, jako zdrowe, ostoja się, więc nawet w razie, gdy się chorągiewka obróci, nie spowoduje ruin, ani ogólnego krachu. Więc tancie idzie zwawo, bo przygrywają mu ligawki pokojowe, dobre budżety, niezliczone plany i projekty ministra handlu, niezaprzeczony wzrost ruchu handlowo-przemysłowego, a jeżeli rolnicy cienko śpiewają, to tego nie słychać w ogólnej wrzawie.

Szkoda tylko, że zapal zwraca się jedynie do wartości przedstawiających już istniejące interesy, a nie widać ochoty do wytwarzania nowych interesów, nowej produkcji, co byłoby arcypożądanem, gdyż otwarłoby nowe pola za robku dla tyłu a tyłu tysięcy, którym istniejące interesy wcale życia nie zabezpieczają.

Pod względem wlotu nie giełdowego, ale powietrznego, mogą dodać niejaki objaśnienia do wiadomości o podwojnym wojskowym aerostacie.

Balon ten może być w 15 minut do wlotu gotowym, nie zależy wcale od wiatrów i burzy, gdyż może bezpiecznie 100 dni żeglować i może się dowolnie wznosić i opadać. Wskutek tego może on wybrać sobie zawsze tę warstwę powietrza, w której kierunek wiatru idzie tam, dokąd balon ma żeglować, może się cofać i iść naprzód, więc już poniekąd daje możliwość sterowania, a zarazem może się zawsze uchronić od niebezpieczeństwa strzałów z dołu. W kierunku pionowym i poziomym dana jest możliwość dowolnego lawirowania, właśnie przez skombinowanie dwóch systemów napełnienia dwóch połączonych balonów. Bez mechanizmów, jedynie za pomocą siły gazu i dowolnie ogrzewanego powietrza przy stosowaniu się do prądów wiatrów, może być długa i daleka żegluga dokonywana z zupełnym bezpieczeństwem. Jest to zatem nietylko postęp, ale wynalazek zupełnie nowy, zwracający usiłowania odnoszące się do powietrznej żeglugi na nowe tory. *E pur si muove.*

Dr. Kallay z Karlsbadu ogłasza sprawozdanie ze swojej bytności u dra Behringa w Halli. Oto wybitne szczegóły:

Surowica działa i po 48-u godzinach, ale im później tem słabiej, więc dawki muszą być większe. W pierwszych 48-u godzinach jest stosunek śmiertelności 0—2%, do 72 godzin 5—10%. Dotychczasowe doświadczenia w Berlinie i Paryżu opierają się na użyciu 30,000 dawek (wstrzyknięć). Surowica, byle ze zdrowego zwierzęcia i byle nie zepsuta, nigdy szkodzić nie może. Ehrlich pracował równocześnie z Behringiem, Roux siedzi z nimi, sprawdził wyniki, ale pracował i samodzielnie, należy mu się przeto cały respekt.

Koch popiera najgoręcej terapię surowicową, nauczył się Behring wiele od niego, a także i to, żeby zawczasu nie ogłaszać. Co do wyrobu surowicy, dotąd Behring całej tajemnicy nie ogłosił; powinny powstać państwowe zakłady dla kontroli ścisłej i żeby tanio sprzedawać mogły. Behring ma lat 41, zapewne stanie na czele zakładu wyrabiania surowicy w Berlinie.

Ludzie wazystkiemu uwierzą, byle im zgrabnie było podsunięte. Podczas jubileuszu otrzymał Strauss od Jakuba Effendiego pismo oznajmiające, że były wicekról egipski posyła mu w upominku dwie żywe żyrafy. Tutaj uważano to za żart, z którego dotąd jeszcze się nie wykluno. Tymczasem towarzystwo zoologiczne z Antwerpji zgłosiło się do Straussa o nabycie tych żyraf—jeżeli naprawdę nadeszły. *Gil Blas* zaś opisuje z całą powagą, że żyrafy nadeszły, że umieszczono je w piwnicy, że porozbijaly flaszki i wypily wino. Urośnie z tego cała legenda, którą kiedyś jakiś historyk będzie musiał prostać.

Berlin, 4-go listopada.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)
(Pan v. Köller.—Petycja dentystyczna.—Sezon koncertowy.)

Zdaje się, iż nastąpią jeszcze dalsze zmiany na najwyższych stanowiskach. Zapewniają między innymi, że usta-

pią z gabinetu pruskiego ministrowie Hayden i Schelling.

Nowy minister spraw wewnętrznych, Köller, przez czas pewien był posłem do parlamentu, a wtedy powszechną cieszył się sympatją. Specjalnością jego było polemizowanie z socjalnymi demokratami. Wszyscy pamiętają wielką wesołość, jaką wywołało jego rymowane odezwanie się do posła Grillenbergera:

— *Herr Grillenberger, die Sache wird immer ärger.*

A dowcipny Grillenberger na to:

— *Herr von Köller, die Sache wird immer dölter...*

Z d. 1-ym b. m. zaczęło tu wychodzić piśmko, które ma tę właściwość osobliwą, iż w lecie wpada w letarg, a budzi się dopiero z nastaniem pory zimowej. Jest to mianowicie *Wintersport*, pismo poświęcone wyłącznie sportom zimowym wszelkiego rodzaju, zwłaszcza zaś łyżwiarstwu. Piśmko liczy do 12,000 prenumeratorów, którzy czytają je ciekawie, dopóki nie przyjdzie wiosna i nie porząży pisma w letarg... letni.

Stowarzyszenie dentystów niemieckich w Berlinie zwróciło się do zarządu miejskiego z prośbą, aby magistrat nakazał oddzielne oględziny ust i zębów dziatwy szkolnej, uczęszczającej do berlińskich zakładów naukowych. Oględzin mają dokonywać wybrani przez stowarzyszenie dentystyczne specjaliści. W podaniu swem stowarzyszenie pisze, iż dzisiejsza medycyna bardzo wiele chorób wieku dojrzalego upatruje w przedwczesnem wypadaniu zębów, spowodowanem niedbałym utrzymaniem jamy ustnej w latach młodocianych. Dentysty, oglądający dziatwę szkolną, sygnalizowaliby rodzicom każdą potrzebę zajęcia się szczękami chłopców i dziewczynek, a w ten sposób przyczyniliby się do wyhodowania pokolenia silnego w zębach, a więc zdrowego—w żołądku. Jak twierdzą bowiem panowie dentysty berlińscy, a mają wszelką słusność za sobą, zdrowie żołądka stoi w bezpośrednim związku ze zdrowiem zębów. Jeden z najznakomitszych lekarzy specjalistów od żołądka w stereotypowy sposób rozpoczyna badanie każdego oddającego się w jego opiekę pacjenta:

— Masz pan zdrowe zęby?

— Niebardzo.

— Idź pan i kaź sobie przedewszystkiem zęby wprawić lub naprawić—konkluduje lekarz.

Całą powódź koncertów mamy do zanotowania: w „Singakademie” występował doskonały pianista Ferruccio Busoni. Grał Liszta, Webera, Bacha z wielkiem powodzeniem. Bardzo dobrego skrzypka poznaliśmy w p. Willy Burmester, który również w „Singakademie” zdumiewał techniką w wykonaniu kompozycji Paganiniego. Panna Katarzyna Lange, śpiewaczka celująca w pieśniach, i panna Marja Alberti, kontraltistka z Drezna, występowały przed licznie zgromadzoną publicznością, która darzyła obie damy zasłużonem uznaniem. Wreszcie zanotujemy koncert w „Philharmonji” p. Gehrkego na organach, tym najwspanialszym z instrumentów, gdy przy klawaturze artysta prawdziwy zasiadzie.

Od kilku dni na scenie teatru Lessinga wystawiony pięcioaktowy dramat „Die Kugel” (Kula) Maksymiljana Nordana liczną nader ściągą publiczność, jakkolwiek pod względem budowy scenicznej i rozwinięcia charakteru głównego bohatera nie pozostaje bez zarzutu.

W cesarskim urzędzie zdrowia odbyła się w dniu wczorajszym konferencja w sprawie nowego środka przeciwbłonicznego. Powzięto rezolucję następującą: doświadczenia dotąd czynione z nowym środkiem, bynajmniej jeszcze nie odniosły rezultatu tak pomyślnego, by usprawiedliwić zastosowanie go ogólne w praktyce z poparciem władz państwowych. Zwracano mianowicie uwagę na okoliczność, że skuteczności nowego środka przedewszystkiem należy doświadczać na zwierzętach. Reprezentanci pruscy oświadczyli się za monopolem państwowym względem fabrykacji surowicy, inni wszelako przedstawiciele państw związkowych na razie przeciwni byli wszelkiej w tej mierze inicjatywie ze strony rządów. **K.**

*** Paryż, 4-go listopada.**

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

(Nowa farsa.—Z literatury i sztuki.—Kot przed akademją.)

Teatr Palais-Royal skreślił już z afisza dowcipną komedję, jaką były „Rozkosze ogniska domowego”, zastępując ją dość pospolitą farsą pp. Aleksandra Bissona i Sylvana’a p. t. „Coup de tête”, który to tytuł równie dobrze można przetłumaczyć: „Co nagle, to po djable”, jak: „Jak ty komu, tak on tobie”.

Paweł Bonnetain, dość znany powieściopisarz, mianowany został—dyrektorem wydziału spraw politycznych w Sudanie francuskim. Nominacja ta na pozór tylko wydaje się dziwną; p. B. spędził już kilka lat wraz żoną i córeczką w tamtych stronach i dał się poznać jako dobry urzędnik. Pani Bonnetain nie straciła czasu spędzonego przy mężu: zgromadziła spory zapas oryginalnych spostrzeżeń i właśnie niedawno wydała je p. t. „Une Française au Soudan”. Zresztą, nieraz urzędnicy francuscy używają pióra podwójnie: nietylko taki Huysmans lub Courteline siedzą przy biurkach, ale wiadomo przecie, że znany prokurator Quesnay de Beaurepaire pocichutku, pod pseudonimem, był pilnym współpracownikiem *Gil Blas*.

Jeden z najzdolniejszych między młodymi, Hugues Le

Roux, wydał świeżo zajmujące i pełne obserwacji „Notatki” z podróży swej do Norwegji.

Akademja sztuk pięknych odbyła pierwsze w tym sezonie posiedzenie publiczne pod przewodnictwem Daumeta, któremu asystował Ambroży Thomas (Akademja ta łączy wszystkie sztuki: piękne, zarówno muzykę, jak malarstwo, rzeźbę, architekturę; poezja jedynie reprezentowana jest wraz z prozą piękną przez akademję czterdziestu). Sekretarz, hr. Henryk Delaborde, odczytał sumienne studjum o Karolu Gounodzie wraz z trafną charakterystyką tego mistrza tonów.

Słychać, że z powodu nadchodzącego tysięcznego przedstawienia „Fausta” w Operze, pani Carvalho, żona dyrektora Opery komicznej, która w młodości swojej była pierwszą Małgorzatą, otrzyma wstążeczkę Legji honorowej.

Bawiła tu dni kilka księżna Marja Radziwiłłowa, z domu margrabianka de Castellane, żona księcia Antoniego, adjutanta cesarza Wilhelma II-go i członka pruskiej izby panów.

Czy kot pada zawsze na nogi? Lud, jak wiadomo, święcie w to wierzy; między wykształconymi—wielu wątpi. Otóż akademja nauk ścisłych zajęła się tą kwestją, i okazało się, że wiara ludowa jest i tym razem, jak w wielu innych, naukowo uzasadniona. P. Marey przyniósł na posiedzenie 60 fotografii momentalnych, przedstawiających różne pozycje kolejne w przestrzeni spadającego kota i wyraził pogląd, że kot może bez żadnego punktu oparcia, poprostu przy pomocy skurczów mięśniowych, przekreślać się dowolnie w powietrzu.

P. Marceli Desprez, uczony mechanik, wystąpił przeciw temu pogładowi i wywiązał się spór bardzo ożywiony. Kwestję wziął w swoje ręce przez akademję, sławny astronom Maurycy Loewy, zbadał z matematycznego punktu widzenia i za pomocą całego szeregu bardzo skomplikowanych rachunków nietylko rozstrzygnął twierdząc, ale i uogólnił, stawiając twierdzenie matematyczne, że „system, w którym pewne punkty mogą zakreślać krzywe zamknięte, nie wstrzymując ruchu systemu, może obracać się w ruchu bez zewnętrznych punktów oparcia.” Wiadomo, że niektórzy akrobaci wykonywają kozły w powietrzu.

Z referatu p. M. Loewy’ego wynika, że prawo ciężkości jest nieprzewartem tylko dla... kłody, człowiek zaś, mający dość przytomności umysłu, może zawsze za pomocą energicznych ruchów głowy, bioder, rąk i nóg zwolnić lub przyspieszyć upadek, zmienić jego kierunek, upaść na głowę lub nogi. Jest to kwestja wprawy.

— Kiedy zaczniecie wprawić się z piątą piętą?—pyta jeden z kronikarzy. **K.**

*** Rzym, 31-go października.**

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

Monsignor August Bonetti, delegat apostolski w Konstantynopolu, otrzymał austro-węgierski order Korony żelaznej pierwszej klasy, do którego przywiązany jest także tytuł *freiherra* czyli barona, z czego Papież jest wielce uradowany, bo prafata tego bardzo ceni.

Niemniej też zadowolonym się okazuje Ojciec św. z nominacji księcia Hohenlohego kanclerzem cesarstwa niemieckiego na miejsce hr. Caprivi, bo następca księcia Bismarka nietylko że jest katolikiem, ale nadto jest rodzonym bratem kardynała Gustawa Hohenlohego, arcykapłana patryarchalnej bazyliki Najśw. Panny Wszeźszej czyli Śnieżnej, który był niedawno umierającym, ale wyzdrowiał już zupełnie po mistrzowskiej operacji dra Pawła Postępskiego, co mu życie ocaliła. Nowy kanclerz jest przytem blizkim krewnym cesarzowej niemieckiej i Papież spodziewa się ztąd różnych korzyści dla katolików pruskich.

Sprostować winienem omyłkę, popełnioną w nazwisku rzeźbiarza, któremu Leon XIII-ty zawczasu powierzył wykonanie swojego nagrobka, mającego stanąć w bazylice św. Jana Laterańskiego, gdzie pragnie być pochowanym. Jest to Luchetti, a nie Macagnani, znany także artysta.

Zawiązał się tu był oddawna komitet dla wzniesienia pomnika głośnemu dramaturgowi, pisarzowi Piotrowi Cossa, autorowi „Nerona”, zmarłemu przed kilkunastu laty. Zebrano w tym celu 16,000 lir, które posłużyły do odlania z brązu posagu Cossy, dzieła rzeźbiarza Sanguinetti, który otrzymał był pierwszeństwo na umyślnym konkursie; ale zebrana suma nie wystarczyła na pomnik. Okazała się potrzeba jeszcze 3,000, które rada miejska postanowiła teraz wziąć na siebie. Pomnik ten stanie na placu św. Heleny, około Via Avenula, przy której Cossa długo mieszkał.

Wiec dantejski w Barze włoskim ukończył wczoraj swoje prace, a po ogłoszeniu na nowo posła Rogiera Bonghiego prezesem głównego dantejskiego stowarzyszenia i po obraniu kilku nowych członków, uchwalili, że przyszedł wiec, szósty z rzędu, nastąpi w Bolonji.

Uczony profesor Jędrzej Barici-Vici wydał bardzo ciekawą broszurę o świętym domku loretańskim, ogłoszoną z powodu zbliżającej się szóstej wiekowej rocznicy jego cudownego przeniesienia. Praca ta z czysto świeckiego i historycznego stanowiska jest niezmiernie ciekawą i wzbudza wszędzie najżywsze zajęcie. Autor ofiarował egzemplarz swojego piśmka Papieżowi, który go czule pobłogosławił.

